Urtarrilla - Enero
11
Egubena - Jueves

Bilbao, 1934

Euzkadi

ARPIDE-SANEURRIJA

-bao'kua... ...	6,00	Irko.	Irulle:
Bilbao'atazkua	7,50	"	"
Idazki-itunmena	62,00	"	urtez
Atzarrijetakuak	100,00	"	"

Beldayen itunduba

XXII urtia | Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17, 1.° | 234 Idazkutxa | 17.810 Urrutizkiña | 6.582 zenbakija

Egunekua

Euzkel-ixenak

Sodupe'ko Bingen Ziñopa Deuna'ren eftxadonan, Lafea'taf Mikel eta Gandarila'taf Josebe senaf emaste abeftzale zintzuen alaba jayopafitxuba ugutzau dabe, ta ixentzat Miren Koldobike euzke-lixen begikuak ezafi dautsez. Zorijonak.

Azpilaga'taf Joseba ta Mendiabila'taf Elixe senaf-emaste abeftzale zintzuak be, alabatxu bafi bat ixan dabe, ta Sodupe'ko Bingen Ziñopa Deuna'ren eftxadonan Miren Edufne euzkel-ixen begikuakin ugutzau dabe.

Zorijonak zubei, be, guraso euzkotafen egin biafa, seme-alabai ugutzan euzkel-ixenak ezaftia da-ta.

Euzkel-ixenai, irakufle, euzkera be edef to letofkijue, ba.

Tamalez, baña, euzkerea, geruago ta atzerago duala dirudi. Euzkel-ixendun asko dira, ba, Euzkadi'n, euzkerearen apufik be eztakijenak. Eta dana da, gurasuak ardurarik aftzen eztabelako.

Gurasuak ardura apuftxu bat aftuko ba'lebe umiei euzkeraz berba egiten, efderaz egiten baxen efez irakatsiko leuskijue, ba.

Euzkadi'ratuta bixi diran atzefitafen aftian, ingalandafak, frantzetafak, doistafak eta abaf dagoz. Atzefitaf onein umiak, baña, Euzkadi'n jayo ta aziko diran afen, euren aberiko izkuntzea ikasi barik, batxu bera be eztira geratuko.

Ni bixi nazan etxeko etxoin baten, doistaf sendi gaste bat bixi da.

Doistaf senaf-emaste gastiok, semetxu bat dauke, lau urte-inguruko semetxuba. Doistaf txikitxu au, Bilbao'n jayo da, ta gauf-arte beintzat, Bilbao'n azi be.

Au ta gusti be baña, doistaftxu oneri, bilbaotafak erabilten daben izkuntzarik etxako entzuten, bere gurasuak etxian irakatsi dautsen doistafen izkuntza beresija baño.

Doistaf batzuk euren eztan aberi baten ori egiten dabenian, euzkotafok geure-geuria dan aberijan, geure seme-alabai geure abendelia, ¿ez ete-dautsegue irakatsi biaf?

Bayetz esan leike, irakatsi biaf geunskijuela. Geure seme-alabai geure abendelia irakatsige, beste edozein atzefiko izkerea irakastia, geure etxe ta ogasunen kaltez ibiltia litzake, ba.

Gu, euzkotafok, bafiz, etxe-zaliak gara-ta, geure etxien kaltez ezertxu be ezkenduke egin biaf, etxe ta abendearen aldez baño.

Gurasuen altzuan abefijaren izkuntzea, euzkerea, ikasi eztaben abertzale zarak, urtien zamaz burubak gogoftuta daukezalako-edo, izkuntza bafija ikasteko buru-go goftxu aufkitzen ba-dira be, euren seme-alabatxubei irakasten alegindu biaf litzakezala uste dogu, naizta euzkeraz eztakijen gurasuentzat, eurak eztakijen elia seme-alabai irakastia arazo efeza ixan ez.

Guraso euzkeldunentzat, ostera, seme-alabai euzkeraz irakastia, efezetan be eieza da. Beraz onein seme-alabak euzkeraz ikasten ezpa-dabe, gurasuak gura ixan eztabelako ixango da.

Onelango gurasuai, abeftzaliak dirala esan eta abeftzale-arazuetan aufenengo lekubetan ageftuten diranak ba-lira be, abeftzale onak eztirala bape ardura barik esan leikijue, eurak ondo dakijen abendelia umiei nagikeriz edo beste zijoren bategatik irakatsi barik iztia, abeftzale zintzuen egiñena ezta-ta.

Beraz ondo ixango litzake euzkeraz eztakijen guraso euzkeldunen seme-alabeak nortzuk diran jakitia, euren aberi-biafkunagaz eztabela betetan, aufpegijetara jauftiteko

Egi aundi au, aufpegijetaratu afen, abeftzale onak ba-dira eztira asafatuko, utsegite aundi ofegaz uaftuge egin ixan daben okefa, ainbat ariñen zuzenduteko geftu baño.

Abefijaren maitasunafen jakin-erazoten yaken okef-egite au dala-ta, asafatuko litzakezanai, bafiz, abeftzale txafak dirala ardura barik esan leikijue, egin ixan daben okefagaz garbatu ez-eze, iñok uaftu-era zoterik be gura eztabelako.

Euzkerea, geure abendele matia ilobira bidaltzen dogun bitaftian, irakufle, euzkel-ixenak umetxubei ezaften ibiltia, alpefikua dala deritxagu.

Miren, Gaizkane, Gotzon edo Imanol, euzkera bako euzkel-ixendunak ikustia abendeliari iraña egitia, edo lotsa gitxi ixatia da, ba, batez be guraso euzkeldunen afterako.

Euzkera bako Euzkadi, oraingo lokafijetatik azkatuta ba'lego be, benetako Euzkadi danik elitzakigu begitanduko, beria eztan atzefiko elez jantzita ikusiko gendukelako.

Euzkerea'ri, geure abendele matiari, irakufle, emoten yakon baño gafantzi geyago emon biafian gagozala uste dogu.

Beraz euzkerea eztaigun baztertu. Gure seme-alabatxubei euzkeraz dakigun gurasuok, beintzat, aldaigun gañuan geure abendelia irakatsi barik eztayoguen laga.

Egutegi erdelduna

—Atzo, Eduf, zeure etxian ixan nintzan; eta jatokiko ofmatik ezkegita, egutegi efdelduna ikusi neban. ¡Olako lotsagafikerik Eduf...!

—Emastiak erosita...

—¡Emastiak erosita...! Bai, ba. Zu ta emastia, notin bi zarie... Baña abeftzale oso bat, bijokin bat eginda bez.

Bilbao'n bakafik, emakume ta gixon, 40.000 abeftzale baño geyago garala, ta geure abendelez idatziriko 5.000 egutegi, biafba, Bilbao gustijan etziran salduko.

Efderazkuak, ostera, egunian-egunian geure abefija irainduko dabenak diran afen, ¡anei asko be asko salduko ziran Bilbao'n!

¡Gure abeftzaletasunaren bakana, Eduf!

URIBITAFTE'TAF IBON.

ESKUTTZ IRIKIA

"Altzeta" abertzale zintzo eta ospetsuari

"Altzeta", adizkide maite eta izlari kementsu ori: ¡aguf!

"Urte befi, asmo befi" esan oi-da. Eta nik ere, badauzkat urte befi onetarako asmo befi batzuek Bañan, egia esan, asmo oek ez dira nere adimenaren seme garbiak. Zuri entzundako iritzi egoki batzuek sortu erazitako asmo txiro batzuek baizik ez dira...

¿Zergatik zuzentzen dizudan zuri eskutitz au?

Zu, izlarien "recordman" izanik, gañeraz, gure agintaria, Gipuzko-Buru-Batzafekoa zeralako.

¿Nor bada, zu baño egokiagorik, zeureak dian asmo oek ondo aztertzeko eta aufera eraman erazteko?

卐 卐 卐

Itzaldietan ibili geran guztiok ondo asko ikusi degu, oraindaño erabili degun zabalkunde-irazkintari, gauf beste zuzenbide bat ematea, gustiz onuragafia izango litzakela.

Sabin, gure irakasle maiteak, abefia ezagutu zuen garayean, euzko-gogoa lotan, zegoen. Euzko-abefia, gogo-ilobi otzako aterano gerturatua arkitzen zan...

Sabin'en deadar samiñak begiak zabaldu erazi zion.

Geroztiko abeftzale zintzo oek, zeu auftetik zerala, lotan zegoen euzko-sendia altxatu erazten sayatu zerate; bai itzaldiekin, izpafingiakin... eta abaf.

Gauf, pozez egoteko bidea badezute. Bada, Euzko-efiak, zuen erakutsiak ondo entzunaz, abeftzaletasunari gurenda gogofa irabazi erazi dio.

Atzo lotan zegoen abefia, gauf, zutik arkitzen da.

Oraindañoko lana, abeftzaletasuna sortu eraztea izan da. Eta, lan ofek erantzupen edefa eman du...

Bañan, jeltzale alderdia ez da efiketarako sortua.

Gure ikufitza, (Jaun-Goikua eta Lege-Zafak) ez da efiketa-ikufitza baizik.

Abefia "gorputz eta gogoz" altxatu nai degulako, goatz gu Jaun-Goikua eta Lege-Zafaren alde.

Baña, azkatasuna, gogofa da; eta ezin utzi liteke esku zaurituetan; esku indartsuetan, baizik.

Ofengatik, jeltzaleok, azkatasuneko katera juateko, abefi osasuntsu bat egin nai degu: abefo Jaungoikozkua, garbia, langilea... Itz batean esateko: Ofen nekez irabazten dan azkatasun edef roi. Euzkadi indartsu baten eskuetan jafi nai degula bere indafarekin arerio guztiak menperatuaz, beikotasunean gorde dezan.

Onela dala "Jel" alderdia, Euzko-Abefiaren berpizkunde osoa iristeko egiña da.

Eta, lan onetan, auferapen aundiak egin ditugu.

Bada, euzko-gogo griñaz, suturik dago gauf Euzkadi'rik geyena.

Bañan, griña, bide onetik zuzendu beafeko gauza da. Gogo-almena da; eta, almen guziak, bere zuzenbidea beaf izaten du.

Griña, mendi tontofetik etofi beaf duen ura bezela da. Bideak egiten baldin bazayo, eta bide oetatik ola batera zuzentzen bada, lan onurakofak egiten ditu. Bañan, bide berezian saftu gabe uzten bazayo, an juaten da, maldak-bera, aufean afapatzen du ta ondatuaz...
dituan gauza gustiak, on eta txaf, zapal-

Onela dala ¿zer bide obeagorik, gauf Euzkadi'rik geyena sututzen duela, esan degun gogo-almen ori zuzentzeko, euzko-jakintza eta lan-jakintza bideak baño?

Euzko-jakintzarekin, Euzkadi'ren azkatasuna lortutzen ikasiko degu. Eta, lan jakintzarekin, befiz, geure lan nekeak onurakofagoak egiñaz. Euzkadi, gure abefi maiteari pakea, aberastasuna eta oyen bidez, zoriontasuna ematen.

¿Zer egin abeftzaletasuna bide oetatik eramateko?

Nere ustez, gauz efex bat.

Egun oro efiarengana juanda dabilen izlariak, iñork baño obeto daki efiaren befi

Ofengatik iruditzen zait, guztiz onuragafia izango litzakela, izlari - abeftzale guztiak "Jel" aldefdiko agintariekin batean, batzaf bat egitea; batzaf ofetan, bakoitzak bere iritziak azalduaz, gure zabalkunde-irazkintza, gaufko beafak ondo betetzeko eran jafi dezagun.

Oetxek dirade nik zuri azaldu nai nizkizun iritzi txiroak.

Orain, zure trebetasunak erabakiko du zer egin beraldi.

Zure gain uzten det arazo au. ¡Bai badakit abefi-aldez lana egiteko beti gertu egoten zerala!

¡Aguf "Altzeta"; eta agindu beti "Jel" aldez.

AŔIETA'TAŔ K.'RI.

¿OLA BARRIJA?

Ola edo pabrika barrija iragiko dabela Bizkaya'n entzun dogunerako, izpar orretazko zertzelada-bilia juan gayatzuz juan. ¿Zer dan? Geurez barik, ola orren asmatzale danaren eretxiz zeuganatuko gara.

Italia'n egazkin-olea dozu; "Breda" deritxona. Garrantzizko olea orrek asmau dauzan egazkiñak (aeroplano) edonun edaturik dabiltz. Eta uste bat otu yakon: ola barrija iragitia. ¡Nun, eta atan bere, Bizkaya'n! Ordezkarija erdu zan onagiño, batzukaz eta bestikaz agerraldi luziak euki euzan. Morterra deritxon inkiñerubak atzaldu euzan "Breda" bazkunaren asmuak.

¿Zelan egin dagikien ola ori? Arako "Firestone" egin zan baldez. Txindija bertotik atara biar-ixango litxake. Breda-etxiak bidalduko leukez inkiñeru eta enparabak, baña italiarrak eztagoz diruba emoteko asmuan. Olantxe egin zan Basauri'ko Firestone olea, be. Bizkai'ko semiak baitu eben dirurik geyena, yankitarrak, ostera, artezkarijak ekarri ebezan.

Beste orren beste idoro guraz dabiltz italiarrak. Morterra jaunaren eretxiz eragozpenik eztau aurkitzen. Diruz ez-ez tokiz, be, Bizkaya lango tokirik ez ei-dago.

Egazkin-ola batek biar dauzan lurraldiak, eztira lurralde txikerrak, andijak baño. Egazkin-jastokijak ixan biar leuke itxas-onduan eta Bilbao'z bertan. ¿Zelako aurrerakuntzak ekarriko dautsozan Bizkaya'ri ola orrek? Txindi-etxiak aukiko leukie diruba non sartu, irebazte onekaz atan, be.

Burni, miatza edo enparabak berton diran ezkero, errez litxake egazkin-oleari garrantzi andija emotia. Bizkai'ko burdin-oleak lan ugarijago eukiko leukie. Ola batek, bestiari eragiten dautso.

Orrez ganera egazkari ikasi gura dabenentzat-edo ikastetxe nagosi bat iragi biar ixango litxake. Aeronautika erderaz deritxon ikastetxia berton eukiko geunke.

Ola orretan amaikatxu langillek idoroko leuke zer jana. Gaurko lan eza ikusi ostian, olako izparrak pozkarrijak yakuz. Baña Morterra'k iñuanez, ola orretan edonor eleukie artuko. Olerako langille-artian, lenengo mallan ezkondubak dira. ¡Eztok izpar txarra! Amaikatxu emakume poztuko dira, euren senar-geyak ezkon-itxakaz etorriko yakezelako.

Egazkin-olean lan-egingo leukie berreun langillek. Bizkai'rako ezta gauza txarra, batez-bere, Firestone'k egin daunez egin ba-daroe. Ola eder orretan euzko-langilliak ixan ziran geyenak. Bizkai'kuak diruba imiñi ba-eben, bertoko langilliak lenengo mallan ixan biar, ba. "Breda" oleak beste orren beste eginezkeruan, pozik gengokez.

Idatzi doguzanok irakurri-ostian, batzuk esango dabe: egazkin-olea eginda dago. Ez olakorik. Egiteko asmuetan dira. Geure ustez egingo dabe, baña eskijer ezin aurreratu daikegu ezertxu. Gai onen zain ibilliko gara.

L.

Temas Vascos

I

Siempre que contemplo un mapa de lenguas y razas de Europa (y aprovecho esta ocasión para deciros que se ha publicado recientemente uno magnífico en Suiza), quedo pensativo y absorto al ver que, a caballo sobre el Pirineo, hay una raza que tiene un idioma sin conexión hasta la fecha con ninguno de los idiomas conocidos.

"Es todavía un enigma—dice el erudito Menéndez Pidal—el encaje del euzkera en el cuadro general de los idiomas, como enigma es el entronque de los pueblos vascos en el árbol genealógico de las razas."

Y vamos a entrascarnos por unos momentos en el magno problema de todos los tiempos para ver si conseguimos levantar siquiera una puntita del velo que lo cubre.

¿Cuál es el origen de los vascos? Puesto que el origen de la humanidad se establece en Asia, ¿por dónde vino la raza vasca al territorio actual de Euzkadi? ¿Fué por el Norte de Europa, por el Centro, o por el Mediodía, o por el Norte de Africa?

Y aunque el tema que se me señaló para mi conferencia fué "Sintaxis del euskera comparada", he pensado que, para mayor amenidad de la misma, se desarrolle en dos partes, en la forma siguiente:

Primera. Los vascos ni son camitas ni han venido del Asia a través del Africa. La Ciencia Prehistórica, en su estado de avance actual, apoya decididamente esta hipótesis.

Segunda. La sintaxis del euskera comparada con la de otros idiomas confirma la teoría.

¿Cuándo vinieron los vascos al territorio actual de Euzkadi y al que, según se desprende de la toponimia, ocuparon a su alrededor?

Basta contemplar, repito, un mapa de razas para que se deduzca que esa venida se efectuó hace muchísimos siglos, dando así tiempo o margen a que en toda Europa se hayan efectuado invasiones y trasiegos de razas que poco a poco se han ido asentando, no habiendo quedado rastro alguno de paso de los vascos por ninguna otra región, ni en los diversos idiomas hayan recogido algo de nuestro léxico. Es, pues, indudable que, o somos los primeros, o somos los únicos que quedamos de los primeros pobladores.

¿Cuál fué el idioma primitivo que hablaron nuestros antepasados? No hay nada científicamente que impida pensar y sostener que fuese nuestro mismo euskera el idioma de ellos. "No hay documento histórico más venerable—dice el presidente de la Academia Española, el sabio Menández Pidal—que el euskera; este documento vivo, esta lengua conservada sobre este territorio desde época incalculable, quién sabe si anterior al clima y al periodo geológico actuales."

Los modernos estudios prehistóricos, aplicados a nuestro país, nos van a arrojar un destello de luz muy interesante.

Todos sabéis que por el estudio de las diversas capas de tierra exploradas en cuevas y estaciones prehistóricas se han logrado precisar los diversos períodos de la Humanidad sobre la Tierra. Y en estos estudios se han distinguido muy principalmente, alcanzando renombre universal, el sabio alemán Obermaier y el excelente amigo, el inteligentísimo Abbé Breuil, que, por cierto, hace ya muchos años que nos dió una conferencia sobre estos asuntos en el Batzoki de Tolosa.

Y visitando infinidad de estaciones prehistóricas, especialmente de Francia, Península Ibérica y Norte de Africa, se ha venido a establecer dos grandes períodos, el "Paleolítico" (dividido a su vez en Paleolítico inferior y Paleótico superior) y el "Neolítico". Este último empieza hacia unos ocho mil años antes de Cristo, mientras el primero comprende desde los primeros albores de la Humanidad hasta la definición del Neolítico, comprendiendo una cifra de años probablemente enorme, según opina Obermaier tal vez superior a 600.000 años.

Dentro del período Paleolítico y en su segunda sección, o sea en el Paleolítico superior, hay una época para nosotros de un interés extraordinario. Me refiero al período "auriñaciense", en el cual aparecen las famosas "pinturas rupestres". En esta enorme producción de pinturas o grabados cuaternarios se distinguen, claramente definidas, las grandes regiones o zonas: la primera, cuyo dominio se extiende sobre la región franco-cantábrica (Sur de Francia y el Porte de la Península Ibérica), está caracterizada por representaciones casi exclusivamente animales (mamuts, elefantes, bisontes, rinocerontes, leones, osos, etc.), sin que apenas aparezcan figuras humanas, y comprende en el Mediodía de Francia más de 40 cuevas y en el Norte de la Península unas treinta y la segunda (que se extiende por toda la España oriental y meridional), en que, por el contrario, aparecen casi constantemente figuras humanas en estrecha unión con figuras de animales, representando escenas de guerra y de caza, de vida religiosa o doméstica, en un estimo completamente distinto de la zona primera.

(*Continuará*).

Nota.—Hace bastante tiempo dió una bella conferencia Lóez-Mendizabal'dar Ixaka, benemérito euzkeltzale. Prometimos publicarla, pero por razones ajenas a nuestra voluntad no hemos podido darle cabida. Hoy lo hacemos con verdadera satisfacción.—L.

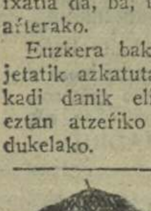

ILZKILDUN TXAPEL OLA
Boinas Elósegui
TOLOSA

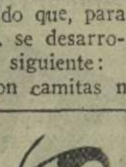

IXIKORO (ACHICORIA) BAKE

Jesús Ostolaza
BERGARA

FABRICA DE INSIGNIAS
DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO
IKURRIÑEN OLEA

Euzkotar umien aldez

ASTOA TA IDIA

(GABON IPUÑA)

(Jafaipena)

Baña, txori zauritua goyetatik bat-batera eroritzen dan bezelaxe, Kelinetxo bero ikaragafi baten sakonera erori zan. Seaskan, alde batera ta bestera zebilen burua, bada gaitz izugafiak bere beso go gofetan arturik estutu egiten zuan bizia kanporantz bota zezan. Burutik eginda esaten zituan itz nastuetan argi ta garbi gauza bat erakusten zuan; bete ezin izan zuan naya, ainbeste bidef eskatutako astoa ta idia, oraindik Kelinetxo'ren itxaropenian bizi bizirik zeuden astotxoa ta iditxoa. Ia zoratzeko zorian erten zuan aitak etxetik eta azi zan txaiderik txaide zer egiten zuan ez zekiala. Baña txaide baten efdian geldituirik esan zuan. "¿Zertarako ditugu orain Jayotzako irudiak? Nere maitetxoak sendagileak beaf ditu eta arin."

Eta juan ara ta etofi onera, jo goyak eta jo beyak, deitu an eta emen, ez zan saspi edo sortzi sendagile batu eta etxera eraman aftian gelditu. Beaf beafezkoa zan Kelinetxo gaizkatzea.

卐 卐 卐

Baña Jaungoikuak ez zuan nai izan Eskulapio jakintsuaren saspi edo sortzi ikasle ayek Ber-Berak emandako epaya aldatzerik eta Kelinetxo gero ta estuago, geroto gaizkiago, geroago ta beroago zijoan. Alegiñak egiten zituan ordea biziak bere ariari eultzitzeko, eguak puskatuta lufen gañean dagoan tximilitak bezela. Baña Alpefik.

Aita-amak beregana makufturik, beren biotzeko kutunari begira zeuden, bizitza ura zeregaz luzatu asmatu eziñik, iges egin nai zuan gogoari eultzi eziñik. Txaidian Gabon abestiak asi ziran. Keli netxo'k ireki irudien begi edef ayek, aitatxori begiratu zion, eta begiratuaz bakafik—itzik ezin egin zuan da—, eskatu zion aitatxok ekafi nai izan ez ziona.

Naigabeak biotzak ufaturik, aita-amak atxipetu nai izan zuten, une ain lafi aftan umetxoa zerbait poztu zedin eta oloa ta olafa erakutziaz gezuf au esan zioten: —Begira, geure biotzeko zatitxo ofek, ara emen astotxoa ta iditxoa.

Kelinetxo'k ordea, azkenetan zegoan afen buru argia zeukan une artan eta oloa oloa zala, eta olafa olafa baizik ez zala, ezaguturik atzerantz bultza zien bere eskutxuaz. Gero, aitari ta amari begiratuaz eskuak burura eraman zituan, buruko min izugafi ayek erakutzi nairik bezela.

Geldiki-geldiki, poliki-poliki ixildu zan bere arnasa, gure biziaren azkeneko ezaugafia, eta azkenez dana ixildu zan, gelditzen dan ordu-neufia ixiltzen dan bezela, ta Kelinetxo gaxoa gauza otz, gogof, zuri bat biuftu zan. Jaungoikuaren aldarean argi egiten duan argizaria bezelakoxe gauza zauri-oria.

¿Ulertzen dezute ala orain aiteu benetako damua? Kelinetxo berpiztutziagatik ludi osoari bira emango ziokean, eta ludian diran asto ta idi dan-danak erosi ta umeari ekafiko zizkon, ¡pozik ala ere!

Alabatxoen nai efu gabe ura ez betia, uraxe zan bere biotza batetik bestera igarotzen zuan ezpata zofotz, otza.

Ezpata au atera nai zuan; bere adimenagaz egiten zituan alegiñak ¿baña zertarako balio zion ba orduan adimenak, seaskan ilda zegoan umetxoa baño umeagoa ba'zan bera, ta Donokiko ta lufeko gauza guziari baño gafantzi aundiagoa ematen ba'zion jostalu bati?

AŔITOKIETA.

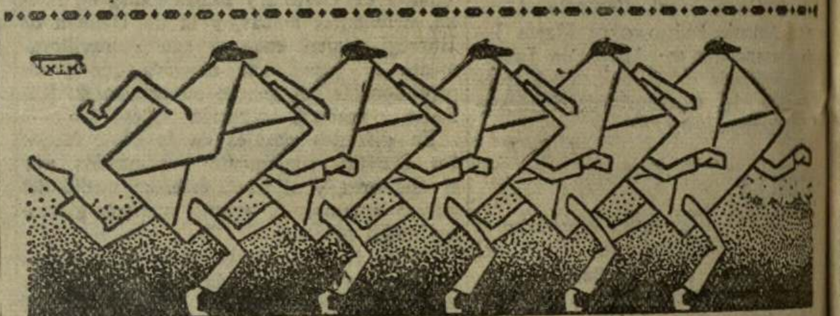

SLRALUZE

EUZKO-LANGILEAK. — Ostiral gabaz ospatu eben batzaf nagusia. Biafik bako langileetzaz erabakiak aftzeko, oso osoan egin zan. Orain afte egunek amaf efial jasotzen zituen euzko-langileak, biafik eza ugaritu dalako dirutza ori emon eziñik edo erantzun ezin da beintzat gelditudala-ta zer bide erabakitzen ete dan jakitzeko batu ziran bazkideak.

Erabaki bat beintzat euspena edo kuota zerbait jasotzea. Ofela aste osoa lanian igarotzen dabenak laufleko bat astero, zerbait gutxiago ostantzekoak. Baita erabakita gelditu zan Artezkari Batza'ren eskuan utzi beronen iritziz nortzuri ukatu laguntasuna oraingoz beintzat; da esatia bizitza lafia gertatzen yakueneri lagundu bakafik.

ERIOTZA.—Asteaftian Afuti'taf Abeline emakumearen gorputza ilobiratua da; Oso jente aundiak lagunduta. Ogeta amasei urtekin zenbatzen eban. Bere senaf Basauri'taf Kepa'ri batez be laguntza atse kabean.

ANTZEŔKIAK.—Il onen erdi inguruan "Estropadeak" ipiñiko dabela antzokian esan digute eta esana egia nola nai be izan beaf. Bate atzeratzen badira Aratuste iganderako naikoa lanekin ibili beafa of nunbait izango dabe bafi bat gertatzen.

LANIK EZA.—Geruago ta zerbait gogofago azaltzen bere arpegia. Azkenengo Agustin Arias uesabak bere lantegiko biargin guziak iru eguneratuta ipiñi ditu aste onen asieratik.

Lantegi banaka batzuk alde batera utzi ezkero guziak asteari egun bat edo bi eratzi-ta dira.

SALGAI.—"Gudari" izen ordea erabilten daben idazle abeftzalearen idaztiak dagoz salgai "Abenda-Etxea,,'n. Idazti ofen izena "Por la libertad vasca" eta saneufia 4 laufleko. Erosi nai dabenak badaki nora zuzendu.

D. D.

LAZKANO

"ASTOTXO".—Ufteró lez, emen "astotxo" deitzen zayon Sendi Donea'ren omenezko jaya, aundikiro ospatu da. Befnarta donearen Lekaimien jaya izaten da batipat. Eta oitura zafari jaraituaz, euren Eleizan. Sendi Donea Egitera Erode igingafien eskuetatik igesi juan zaneko, irudia, oso apain jafi zuten.

Goizeko zoftziretan, jaupa abestua eman zuten, lekaimeak gotzon-abots edefean abesturik. Atsaldean beftoko kapilau jaunak, txonitz edefa egin zuan. Eleizkizun berezi oetan notin asko ikusizan. Ondoren ganera-afte, Astigafeta'ko dulziñeroak eta uriko txistulariak tafteka joaz, dantzatu erazi zuten gastedi alaya.

卐 卐 卐

Jai txalogafi onetan notin askotxo batzen da efi onetan eta auften ere egoaldi iatofari eskefak, iñoiz baño geyago izan degu. Kontu egizu irakufle; trabenatan 500 "litro" afdo baño geyo saldu omen zan, eta gañera gañerako mokau goxoak eta abaf...

卐 卐 卐

Gure jayotefi maite onetan, lekaimeak iafi zirala anei (mila) ufte ta geyo omen dira, eta afezkeroko guzian sei urtetan bakafik uts egin omendu jai onek.

Zafak diote, leno "panderoa" kriskitek, eta jotzen omen zituzten, jaupa bigusian bañan enparantzako jaya zala-ta galerazi omen zioten. Baleike beste ezedo zef galerazitea, bañan oitura txalogari au ez da galduko lekaimetxoen pileak tilin... talan... jotzen duan afteanb.

Aftu bitzate gure lekaime eta bere Kapilau jaunak, nere txalo ta zorionik sutsuena, eta goko Jaun altsuari, onespen bat eskatzen diot, lekaime oyentzako...

卐 卐 卐

Irakufle egoafi jayak bukaturik izango dira, eta biotzez, Josu jaunari otoitz egin deyogun, atera dedan oleftxo ondoko:

Josu zuzera benetan
guzien atsegina
Biguftu zaitez gauf danik
nere bafneko lora.

AXARI BAT IL.—Udale'ko zibegizaindan Eizagife'taf Satufnin eiztari jatofak axari bikain bat bota zuan, iru Bakaldunen egunean. Zorionak Satufnin, bañan efbi goxoak beaf dira... efbi goxoak...

"EUZKO". — Astero'ko izpafingi jel-zale jatof au oso aldaturik datofkigu. Bañan uri onetan gutxi saltzenda, erderaz idatzia dagolako izango da edo...

Abeftzale, Sabin'en erakusme ederak ipuin edo kontu pafegafiak jakin nai baditzuzu erosi egizu, izpafingi ("Euzko") txakuf aundi baten gora beragaitik, ezera txiro edo pobrego izango ta...

"ONALDE,,'RI. — Irakufi nuan zure neretzako izpaftxoa, ikusi det zure naya, poztutzen naiz, bañan... jakin zazu zuretzako ez zijoala nere deya, auftenein, zuba entzako buizik. Len esan dedan lez izen ofde befdinekin, uri onetan azaldutzen poztutzen naiz, zure naya—neren befdinaikustean bafkatu gaizkik esan banuan, aguf Jelpian, "Onalde" abefkidea.

EGURALDIA. — Au izotzezkoa degoiz lenetik bañan geroa eguzki goxoak laztantzen gaitu. Jafai dezala oftan.

"EUZKADI" IKUSKIZUNA.—"Pelicula" jatof au Ofdizia'n bota zuten, iru Bakaldunen egunean. Gure abefiko oitura garbi, ta baztef edefak, ikustera emendik ere notin asko juan zan, eta poztuta gufturikan etxera.

卐 卐 卐

¡Abeftzale! Euzkera edefean mintza ta bere jolas gafbietan, jolastu zaite, efderantzeko befiketak kaltegafi ditu-ta.

IRAMENDI

INGI BILDEGIA
Papeleria del Oria
MORAIZ'TAR JOSEBA MIREN
Teléfono, 154. TOLOSA